

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Ing. J. V.**, zast. Mgr. Marcelou Horákovou, advokátkou se sídlem Riegrova 12, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad pro Olomoucký kraj**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) M. R.**, **II) B. R. M.**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 19. 8. 2020, č. j. 65 A 49/2019 – 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 5. 11. 2020 byla Nejvyššímu správnímu soudu doručena kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti v záhlaví označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2019, č. j. KUOK 38609/2019. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl stěžovatelovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Přerova ze dne 21. 1. 2019, č. j. MMPr/015915/2019/Sko, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost ve věci podnětu k vydání rozhodnutí o odstranění pevné překážky na veřejně přístupné účelové komunikaci na pozemku p. č. X v k. ú. X.

[2] V žalobě vznesl stěžovatel 3 okruhy námitek: (i) správní orgány se neměly zabývat tím, zda existuje na předmětném pozemku veřejně přístupná účelová komunikace jako stavba; měly ji vyhodnotit jako místní komunikaci podle zákona č. 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon), ve znění účinném do 31. 12. 1994, a zabývat se využitím území prostřednictvím věcného práva služebnosti přístupu a příjezdu daného veřejnoprávním titulem – územním rozhodnutím o využití území; (ii) správní orgány

ponechaly stranou průkaznost dosavadního stavu veřejné cesty od nepaměti, resp. od roku 1994 vydáním územního rozhodnutí o přístupové cestě, která byla nerušeně užívána; (iii) žalovaný se nezabýval dostatečně tím, že byla předmětná cesta po celou dobu své existence veřejně přístupná; dle stěžovatele byla v předchozím řízení prokázána existence veřejně přístupné účelové komunikace (souhlas s veřejným užíváním měl být dán předešlým vlastníkem předmětného pozemku).

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku v první řadě stěžovateli vysvětlil, že správní orgány mohly nařídít odstranění pevné překážky z pozemku pouze v případě, že by se jednalo o veřejně přístupnou účelovou komunikaci (bod 23). Následně uvedl, že v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu je třeba k posouzení účelové komunikace jako veřejně přístupné kumulativní naplnění několika podmínek, z nichž jednou je souhlas vlastníka příslušného pozemku s veřejným užíváním (body 25-31). Dále se ztotožnil se závěrem správních orgánů, že obecné užívání předmětné komunikace nebylo prokázáno; stěžovateli vysvětlil, že nelze dovozovat veřejnost komunikace jen na základě jejího užívání „od nepaměti“ a z územního rozhodnutí o využití území, aniž by bylo zohledněno nenaplnění podmínky obecného užívání; upozornil stěžovatele, že také z jím předkládaných důkazů vyplynulo, že přístup přes předmětný pozemek byl vždy řešen jen ve vztahu ke konkrétním nemovitostem a konkrétním vlastníkům pozemků, a tím pádem tedy nebyl dán souhlas vlastníka cesty s obecným užíváním – tedy užíváním předem neomezeným okruhem uživatelů (body 35-40). Stěžovateli též upozornil, že směšuje některé soukromoprávní a veřejnoprávní instituty; veřejně přístupná účelová komunikace není věcným právem služebnosti přístupu (bod 41). Stejně tak krajský soud stěžovateli vysvětlil, že cesta nemohla být místní komunikací, neboť o zařazení do sítě místních komunikací musely dle dříve platných zákonů rozhodnout orgány silniční správy, přičemž obsahem spisu žádné takové rozhodnutí není a cesta ani není zanesena v katastru nemovitostí (bod 42). Krajský soud dále vyvrátil stěžovatelovo tvrzení, že se správní orgány nesprávně zabývaly tím, zda komunikace existuje jako stavba (bod 43). Závěrem krajský soud stěžovatele upozornil, že se správní orgány neopomněly zabývat námitkami popsanými v žalobních bodech (ii) a (iii) a uvedl příslušné pasáže, kde se jimi správní orgány zabývaly (body 44 a 45). Krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

[4] V záhlaví uvedený rozsudek krajského soudu stěžovatel napadl kasační stížností, která byla v podstatě totožná s žalobou podanou ke krajskému soudu. Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost kasační stížnosti a dospěl k následujícímu závěru.

[5] Kasační stížnost je nepřípustná.

[6] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu. V žádném případě pak nepostačuje, aby kasační stížnost toliko doslovně opakovala žalobní námitky. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 - 63, č. 4051/2020 Sb. NSS: „V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Pokud by se povinné zastoupení v kasačním řízení mělo vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby [...] kosmetické změny

pokračování

a označí ji za kasační stížnost, stalo by se pouhou formalitou. O formalitu ale zákonodárci nešlo: naopak smyslem bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přílehlavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější. V každém případě musí být z kasační stížnosti patrné alespoň to, že advokát napadený rozsudek četl. Z nynější kasační stížnosti to ale poznat nelze. [...] NSS shrnuje, že v této věci nebyly uplatněny žádné skutečné kasační důvody. Podání nazvané kasační stížnost totiž na svých celkem devíti stranách nijak nereaguje na rozsudek krajského soudu, který napadá. Z toho, že jsou celé strany textu doslova převzaty ze žaloby (a nic dalšího v kasační stížnosti není), je zjevné, že kasační stížnost ani částečně nezpochybňuje rozhodovací důvody krajského soudu, ale výlučně míří proti rozhodovacím důvodům žalovaného správního orgánu. Taková kasační stížnost je nepřijatelná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 (srov. k tomu usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 28. 5. 2020, čj. 9 Azs 101/2020-17, body 11 a 12).“

[7] Právě popsaná situace předpokládaná citovaným usnesením nastala v případě stěžovatele. Ze závěrů citovaného usnesení je proto nutné v nyní posuzovaném případě vycházet. Shoda textu kasační stížnosti stěžovatele se žalobou je totiž extrémní. Oproti žalobě se liší úvod kasační stížnosti, kde je namísto napadeného rozhodnutí žalovaného uveden napadený rozsudek krajského soudu. Vlastní argumentace kasační stížnosti se téměř doslova shoduje s obsahem žaloby proti rozhodnutí žalovaného, stěžovatel pouze nahradil slovo „žalobce“ při prvním výskytu slovem „stěžovatel“ a při dalších výskytech již rezignoval i na tuto formální změnu. Argumentační část kasační stížnosti tedy takřka doslova odpovídá žalobě po její bod 4 – body 5 až 7 žaloby obsahující žalobní námitky (ii) a (iii) již do kasační stížnosti přebrány nebyly. Vyjma výše uvedeného jsou v argumentační části kasační stížnosti oproti textu žaloby jediné dvě změny. První z nich je ve druhém odstavci bodu 2, kde byla vypuštěna tato věta: „Cesta byla v území od nepaměti.“ Ani po vypuštění citované věty se však vlastní význam stěžovatelovy argumentace nemění. Poslední změnou v argumentační části pak je zdůraznění slova „stavby“ použitím velkých písmen v bodě 4 kasační stížnosti. Stěžovatel oproti žalobě též změnil petit, neboť do něj namísto rozhodnutí žalovaného zahrnul napadený rozsudek krajského soudu.

[8] Popsané nedostatky kasační stížnosti nelze omluvit ani tím, že stěžovatel neměl na co reagovat, neboť krajský soud nepřednesl argumenty, s nimiž by mohl stěžovatel polemizovat – naopak, jak vyplývá z výše provedené rekapitulace, krajský soud se v projednávané věci neomezil na pouhé převzetí argumentace žalovaného, ale žalobní argumentací se velmi podrobně a důkladně zabýval. Na to však stěžovatel zcela rezignoval a v podstatě pouze zopakoval, resp. zkopíroval značnou část žaloby do kasační stížnosti (viz výše).

[9] S ohledem na to, že řízení se vede na nejvyšším stupni soudní soustavy, a je tak zcela na místě od kasační stížnosti předkládané advokátem vyžadovat odpovídající úroveň právní argumentace, Nejvyšší správní soud konstatuje, že v této věci nebyly uplatněny žádné skutečné kasační důvody. Kasační stížnost totiž ani částečně nezpochybňuje rozhodovací důvody krajského soudu, ale je namířena proti rozhodovacím důvodům rozhodnutí

žalovaného. Taková kasační stížnost je nepřijatelná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. (viz shora uvedenou citaci usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 181/2019 - 63).

[10] Současně tu nebyl ani důvod k tomu, aby Nejvyšší správní soud hleděl na takovou kasační stížnost jako na podání trpící vadami, které by byl povinen odstraňovat podle § 109 odst. 1 s. ř. s. Toto ustanovení slouží soudu k tomu, aby zajistil doplnění kasačních důvodů u těch kasačních stížností, které jsou podány jako blanketní, tj. neobsahují vůbec žádnou argumentaci (ani pokus o ni). Postup podle § 109 odst. 1 s. ř. s. totiž není určen k tomu, aby soud, který obdrží dlouhý a strukturovaný text tvářící se jako zdůvodněná kasační stížnost, pedagogicky vedl právního profesionála zastupujícího v řízení o kasační stížnosti, upozorňoval ho na smysl kasační stížnosti (který je zřejmý ze zákona) a nabádal ho k vylepšení jeho argumentačních dovedností (shodně srov. citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 181/2019 - 63).

[11] Nejvyšší správní soud proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou [§ 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s.].

[12] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti v případě osob zúčastněných na řízení se opírá o § 60 odst. 5 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s.; protože v dané věci nebyla osobám zúčastněným na řízení uložena žádná povinnost, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že nemají právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 10. prosince 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu